

Figuur 1: logo Vrouwenraad

BELEIDSNOTA ARMOEDEBESTRIJDING 2014-2019

*[Beleidsnota Armoedebestrijding 2014-2019. Gewikt en gewogen
Enkele aandachtspunten voor het Vlaamse Armoedebeleid
november 2014*

INHOUDSTAFEL

BELEIDSNOTA ARMOEDEBESTRIJDING	1
2014-2019	1
INLEIDING	3
EEN COÖRINEREND MINISTER (HORIZONTALE EN VERTICALE AANPAK)	3
CATEGORIALE AANPAK	4

Inleiding

Naar aanleiding van de bespreking van de [beleidsnota Armoedebestrijding 2014-2019](#) in het Vlaams Parlement willen we enkele prioritaire punten onder de aandacht brengen op basis van het [Vrouwenraadmemorandum](#) voor deze legislatuur.

Een coördinerend minister (horizontale en verticale aanpak)

De Vrouwenraad stelt met tevredenheid vast dat de Vlaamse regering te kennen geeft dat de armoedesbestrijding duidelijk om een structurele oplossingen vraagt en hiervoor een gecoördinerende aanpak noodzakelijk is. Hierbij zien we grote parallellen met het gelijkheidskansenbeleid en vragen we dat ook dit beleid zich duidelijker situeert binnen het referentiekader van een [combinatiebeleid](#). Hiermee bedoelen we dat iedereen (rekening houdend met alle exclusiegronden) recht heeft op een evenwichtige combinatie van de dagelijkse activiteiten van alle vrouwen en mannen met of zonder kinderen.

We juichen dan ook toe dat de minister de automatisering van de sociale rechten wil aanpakken en een proactief informatiebeleid zal voeren met aandacht voor kwetsbare groepen. We vragen hiervoor een concreet tijdspad en een concreet actieplan met aandacht voor kwetsbare risicogroepen rekening houdend met het genderperspectief.

Daarnaast vragen we dat de armoedetoets hand in hand gaat met een gendertoets en niet alleen de effecten van elke beleidsmaatregel nagaat op mensen in armoede maar ook proactief voorkomt dat nieuwe materiële ongelijkheden worden gecreëerd tussen vrouwen en mannen (inclusief tussen subgroepen). Gezien de minister ook verantwoordelijk is voor gelijke kansen vragen we dat voor zowel de armoedetoets als voor de gendertoets een duidelijke omschrijving van de operationalisering ervan wordt aangegeven.

Genderbudgettering is meer dan ooit nodig. De huidige crisis en regeringsmaatregelen verscherpen de bestaande ongelijkheden. Wij stellen vast dat de bezuinigingsmaatregelen die op alle beleidsniveaus worden doorgevoerd een negatieve impact hebben op de zwakste groepen in de samenleving – vooral alleenstaande vrouwen met kinderen – en op de gelijkheid v/m. Daarom is het meer dan ooit noodzakelijk dat een armoedetoets samengaat met een gendertoets. Dit betekent dat men in alle fasen van de budgettaire cyclus (inkomsten en uitgaven) rekening houdt met de respectieve situaties van vrouwen en mannen, dit met het oog op de structurele bevordering van de gelijkheid v/m.

Een horizontale benadering vraagt om concrete invullingen die door verschillende ministers in samenwerking met alle beleidsniveaus moeten genomen worden¹. Daarom vragen we een concrete invulling van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) dat naast de verschillende sociale grondrechten ook het grondwettelijk verankerd gelijkheidsprincipe tussen vrouwen en mannen respecteert. Gezien dit plan gekoppeld wordt aan de

¹ We verwijzen voor concrete engagementen van Vlaanderen naar de Interministeriële Conferentie Sociale, het Belgisch Platform tegen Armoede en Sociale Uitsluiting en het Nationaal Hervormingsprogramma.

doelstellingen van het Pact 2020 willen we vooral wijzen op een extra bijsturing ervan vanuit genderperspectief want van het Pact 2020 kan niet meteen gezegd worden dat het hierin uitblinkt. De vrouwenbeweging is vragende partij om de haar beschikbare expertise op de diverse beleidsdomeinen hiervoor structureel in te zetten.

Categoriale aanpak

De Vrouwenraad merkt op dat de minister aandacht heeft voor kwetsbare groepen en een aanpak op maat voorop stelt. Daarom is het toe te juichen dat kinderarmoede een prioritaire doelstelling vormt van het Vlaams armoedebeleid. Vanuit de wetenschap dat wat niet geproblematiseerd wordt niet meteen wordt aangepakt betreuren we dat in de omgevingsanalyse vrouwen weliswaar als één van de ‘achterblijvende’ groepen opgesomd wordt maar volledig verdwijnt in de generieke doelgroepen en de becijfering ervan. Ondanks de vaststelling dat zelfs voor eenoudergezinnen sedert 2008 enige verbetering vastgesteld wordt blijft het armoederisico onaanvaardbaar hoog. Bovendien weten we dat de dataverzameling behoorlijk mank loopt. Er worden bijvoorbeeld verschillende definities van eenoudergezinnen gebruikt door de Kruispuntbank Sociale Zekerheid en de Sociale Staat van Vlaanderen. Daarnaast zou het ook een interessante oefening zijn om het armoederisico van vrouwelijke 65-plussers in kaart te brengen. Wanneer het over inkomensongelijkheid gaat zien we geen enkele link met de zogenaamde loonkloof m/v terwijl het [loonkloofrapport van 2014](#) hieromtrent duidelijke klare taal spreekt.

Eenoudergezinnen - waarvan de meeste alleenstaande ouders vrouwen zijn (acht op tien) - kunnen genieten van bepaalde sociale voordelen en tegemoetkomingen, onder andere in de sociale bescherming en de fiscaliteit. Toch blijkt dit pakket maatregelen niet voldoende doelmatig te zijn. De diverse maatregelen zijn gebaseerd op verschillende invullingen van het begrip eenoudergezin/alleenstaande ouder, op verschillende voorwaarden enz. Er is een kloof tussen de ‘officiële’ statuten van de eenoudergezinnen/alleenstaande ouders en de ‘reële’ situaties.

Wij vragen om te vertrekken van één door de Vlaamse bevoegdheden aanvaarde definitie van eenoudergezin/alleenstaande ouder op basis waarvan data verzameld kunnen worden en beleidsmaatregelen kunnen genomen worden die onrechtvaardige behandelingen uitsluiten.

Eenoudergezinnen lopen een hoger risico op bestaansonzekerheid dan tweeeoudergezinnen. Dit is voornamelijk te wijten aan een cumulatie van risicofactoren op de arbeidsmarkt en een ontoereikend ondersteuningsbeleid (o.a.kinderbijslagstelsel,² kinderopvang, wonen, mobiliteit, ...) in een samenleving waar tweeverdienersgezinnen de norm zijn. Reden genoeg voor de Vrouwenraad om aan deze doelgroep ook prioritaire aandacht te besteden in het Vlaams armoedebeleid en dit in overleg met verschillende beleidsdomeinen en niveaus.

² De SVV bestudeerde de armoedereductie door kinderbijslagen en concludeert dat het kinderbijslagstelsel er niet goed in slaagt om de armoede bij alleenstaande ouders/moeders te verminderen. De bedragen hebben de laatste 30 jaar de stijging van de welvaart niet gevolgd en de sociale toeslagen voor lage inkomensgezinnen zijn te gering. De voorziene besparingen in de kinderopvang en onderwijs zijn in strijd op het rechten van elk kind op deze noodzakelijke voorzieningen.

Daarnaast dient uiteraard waakzaam toegezien op de integratie van het genderspectief in het volledige armoedebeleid.